

TEMA

PRVO SOS Dječje selo osnovao je Hermann Gmeiner 1949. godine u imstu u Austriji. Selo je bilo namijenjeno djeci koja su u Drugom svjetskom ratu izgubila dom, sigurnost i obitelj. Taj oblik zbrinjavanja djece raširio se po cijelom svijetu.

Koncept SOS dječjeg sela temelji se na četiri načela. Majka uspostavlja blizak odnos sa svakim djetetom koje joj je povjerenjeno na brigu, pružajući mu potrebnu sigurnost, ljubav i stabilnost. Prije preuzimanja brige o djeci mora se temeljito obrazo-

BOŽIĆ U LEKENIKU Ovih dana kuće su blagdanski urešene. Okićenih borova i žaruljica ima na sve strane, a u selo red

Ovih, blagdanih dana u SOS dječjem selu u Lekeniku jako je veselo. Okićeni su borovi, postavljene lampice, mirišu kolači, a djeci stižu darovi. Ponekad ih je toliko da se ne mogu odjednom ponijeti. No djeca su naučila pomagati jedna drugima, a pomoć je i slatka kada su darovi posrjedni.

PIŠE:
IRENA KUSTURA
SNIMIO:
ANTONIO BRONIĆ

U neobičnome selu petnaest je jednoobraznih kuća, bijelih zidova, zelena krova, s malim dvorištem, tihom ulicom, a ispred su kuća velika livada i nogometno igralište... U selu je društveni dom i dječji vrtić. U svakoj kući živi za naše prilike natprosječno velika obitelj. O svakoj se

brine samo mama, a tate ni u jednoj još nema na vidiku. No, jednog dana, možda se, pojavi i on... Do tada, mame, uz pomoć desetak teta, uspiju obaviti sve što treba i manje-više sretno i veselo živjeti sa "svojim" mališanima. Ovih dana kuće su blagdanski urešene. Okićenih borova i žaruljica ima na

sve strane, a u selo redovito stižu i darovi...

Selo nije bilo kakvo ni bilo koje nego SOS dječje selo Lekenik. Osnovano je prije petnaestak godina da djeci koja ljubav i sigurnost nemaju u roditeljskom domu pruži sretno odrastanje. Svaka kuća nosi ime po cvijetu - mak, ljubičica, ruža, tulipan, suncokret... U kući "Iris" živi šesteročlana obitelj - mama Vera Bartolin i njezinih šestoro klinaca - biološka braća Davor i Dino te Marija, Mia, Mirna i Miroslav, također biološka braća i sestre.

Ovih dana, kao i sva djeca, zaokupljeni su darovima. A njih je toliko da ih jedva nose. Neki su još neotvoreni i čekaju trenutak da se "obitelj" okupi. Jedan ih je posebno raz-

veselio - novi televizor, kojim su dječaci bili potpuno zaokupljeni. Jedanaestogodišnjaci Miroslav i Davor, s mamom Verom isprobavali su kakva je slika i iščekivali da se ostala djeca vrate iz škole ili vrtića. U njihovoj kuhinji ovih dana također miriše po blagdanu, no Božić neće provesti zajedno u Lekeniku.

-Željela sam organizirati obiteljsko druženje, ručak, pečenje kolača, ali biološki roditelji te bake i djedovi za blagdane žele djecu u svojem domu. A kako oni odlaze, i ja ću Božić provesti sa svojom biološkom obitelji - kaže mama Vera. Staž mame teče joj od srpnja ove godine, no djecu poznaje već nekoliko godina. Prije je bila "teta". - SOS tete pomažu

majkama i, za razliku od mame, rade samo osam sati dnevno. Obavljaju kućanske poslove, čuvaju djecu, pomažu im u rješavanju i pisanju školskih zadataka, rade u igraonicama, vode djecu na sport - objašnjava direktor Sela Ognjen Andrić ulogu teta. Trenutačno ih je desetak, a ako se neka mama umori i zauvijek ode, na njezino mjesto uskače teta. Ipak, riječ "posao" ne prihvaća ni jedna mama u dječjem selu. - Ja imam svoju biološku djecu, ali ovo što radim nije posao, ovo je stil života. I kad se u tome nadete, onda je super. Djeca su topla, odgovorna, vrlo draga i odlično se slažemo. Između mog privatnog života i ovoga nema velike granice - mi se jako volimo - kaže Vera. - Nikad se ne

Zbrinjavanje djece u 135 zemalja

Zbrinjavanje djece u SOS selima organizira se u 135 zemalja. U svijetu je više od 450 takvih naselja. U Hrvatskoj su dva takva sela - Lekenik, između Siska i Velike Gorice, i Ladimirevci, u Slavoniji. O svojem životu u selu djeca pišu i u SOS glasniku. "U mom selu radujemo se Božiću. Okitili smo bor. Pišemo čestitke jedni drugima i šaljemo prijateljima", napisala je u prosinačkom "Glasniku" sedmogodišnja Diana. A Leona je ovako napisala. "Ja provodim lijep Božić, i meni je lijepo i sretna sam. Jako volim Božić i lijepo ću kititi bor. Sanjkala sam se i želim da opet padne snijeg. Jedva čekam darove." Devetogodišnji Josip napisao je pjesmu o majci. "Baš je lijepo dijete biti, a još ljepše dobru majku imati, ona me uvijek kao anđeo prati, ona sve pogreške treba znati."

Evidencijski broj / Article ID: 7285029
 Vrsta novine / Frequency: Dnevna
 Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
 Rubrika / Section:

vati. Vodi samostalno svoje kucanstvo i postuje obiteljsko podrijetlo, kulturne korijene i vjeru svakog djeteta. Bioloski braca i sestre uvijek se smjestaju u jednu obitelj, a djeca s majkom grade emocionalne veze koje traju cijeli zivot. Svaka

obitelj stvara svoj dom, odnosno djeca pod istim krovom rastu i uce zajedno. SOS obitelji zive zajedno, izgradujuci seosko okruze u kojem se djeca mogu sigurno igrati i sklupati prijateljstva. Obitelji pomazu jedna drugoj i razmjenjuju iskustva.

ovito stizu i darovi. Selo nije bilo kakvo ni bilo koje, nego SOS dječje selo Lekenik

Darova je toliko da ih jedva nose

ZAKUPLJENI DAROVIMA Ovih dana, kao i sva djeca, zakupljeni su darovima. A njih je toliko da ih jedva nose

svadamo. Mi, djeca znamo se i dograbiti, ali s mamom nikada - domeće Davor. On voli svirati gitaru, obožava kompjutorske igrice, crtanje, a nastavnici kažu da je darovit.

Miroslav je sportaš, razumije se u kompjutore, a iznad svega mu se sviđa "domaćinstvo". - Budem kuhar kad odrastem. Subotom spremam kolače - ponosno će. Dodaje da su ove jeseni spremali zimnicu, a zaradenim novcem dopune kućni budžet. Dječje selo Lekenik živi od donacija, uglavnom međunarodnih orga-

nizacija. Vrtić dječjeg sela otvoren je i za ostalu lekeničku djecu, a mališani iz dječjeg sela polaze osnovnu školu u mjestu.

- Svako SOS selo ima niz sadržaja, društveni centar, vrtić, a u nekim, recimo, afričkim zemljama imaju i ambulante i bolnice. Integracija s lokalnom zajednicom jedno je od temeljnih pravila života. Naši klinici i djeca iz mjesta druže se od vrtića, zajedno su na sportskom igralištu, zabavljaju se, igraju se - kaže Andrić. U svakoj obitelji, u kojoj sva četiri kuta kuće drži mama, živi od pet do

sedam mališana. Tate u toj zajednici kod nas još nema. U nekim selima u europskim zemljama i tate žive u obitelji.

- I mi pripremamo pokusni projekt s tatama i mamama, iako je to teško jer je pritisak života u selu toliko jak da dovodi do raspada bračnih zajednica - tumači Andrić iskustva onih koji su s takvim oblikom skrbi za djecu počeli prije nas. Sreću u selu znaaju ponekad potražiti cijele biološke obitelji - nekoliko braće i sestara, koja se, ako ih nije više od sedam smjestaju u istu kuću, a

ako ih je deset, što je znatno bito, onda se podijele u dvije obitelji. No prava drama nastaje kad netko od njih ode na udomljenje ili posvojenje. - To je za nas velik problem jer nam rastrga obitelj, koju želimo zadržati na okupu. A i djeci je traumatično ako se koje odvoji i odvede. Na sreću takvi slučajevi nisu česti - veli Andrić.

Prvi stanari Dječjeg SOS sela Lekenik danas su već odrasli ljudi, a neki imaju i obitelj i djecu. Najmlađim stanarima bilo je mjesec dana kada su došli u Lekenik. Za razliku od

klasičnih dječjih domova, u SOS selu djeca ostaju do završetka osnovne škole, a nakon toga odlaze u kuće za mlade. Tamo ih živi po petnaestak, a brigu o njima vode odgajateljice. Treća je faza u njihovu životu polusamostalnost - ustanova ih i dalje financijski potpomaže, osigurava im stan i daje im što god im zatreba. Ta pomoć i briga ostaju i nakon potpunog osamostaljenja, pa i nakon što osnuju obitelj. Ovih blagdanskih dana s njima obilaze mjesto svojeg, unatoč svemu, sretnog odrastanja.

Mame za SOS selo biraju se na natjecaju. Moraju imati završenu srednju školu, ali kad se izaberu moraju proći školu za mame. Ona se sastoji od teoretskog dijela i praktičnog rada godinu i pol. U svojoj "karijeri" SOS mama odgoji u prosjeku dvadesetero djece

ŽIVE U SELU Ognjen Andrić, direktor SOS dječjeg sela Lekenik, također živi u selu, u blizini kuće "Iris" u koju se sa šestoro djece smjestila Vera Bartolin

"I mi pripremamo pokusni projekt s tatama i mamama u selu iako je to teško ostvariti jer je pritisak života u selu toliko jak da izaziva raspad bračnih zajednica

OGNJEN ANDRIĆ

